

SÕIDUPRAKTIKA VAJALIKKUSEST JA OSATÄHTSUSEST OHUTU NING VASTUTUSTUNDLIKU JUHI KUJUNEMISEL

Kui vaadata noorte algajast sõiduõppijate juhi ettevalmistuse taset Eestis, kes tulevad täna juhtimisõigust taotlema, siis pooled neist paraku ei soorita edukalt juhtimisõiguse saamiseks nõutud sõidueksamit. Põhjuseks on algajast sõiduõppijate vähene sõidupraktika.

Eksamiküpsuse saavutamiseks on oluline, et algajast sõiduõppija saaks enne juhtimisõiguse taotlemiseks ette nähtud sõidueksamile tulekut oma juhiks kujunemise ehk õppe käigus võimalikult palju regulaarset ja mitmekülgset sõidupraktikat. Viimast saab talle pakkuda nii professionaalne sõiduõpetaja kui ka juhendaja. Võimalik on kasutada ka kombineeritud varianti, mil sõiduõppija sõidab regulaarse sõidupraktika saamise eesmärgil nii juhendaja kui ka sõiduõpetajaga.

SÕIDUPRAKTIKAST

Sõidupraktika on ohutuks juhiks kujunemise alustala. Üksnes läbi sõidupraktika saavad juhile vajalikud oskused ja ohutaja arenda. Pealegi on sõidupraktika parim viis õppimiseks ja sõidukogemuse omandamiseks. Mida rohkem regulaarset ja mitmekülgsemat sõidupraktikat algajast sõiduõppija saab, seda ohutum, iseseisvam ja vastutustundlikum juht temast kujuneb. Samuti sooritab ta suurema tõenäosusega oma juhtimisõiguse saamiseks vajaliku sõidueksami. Juhtimisõiguse saamiseks tuleb eksamineeritaval sõidueksamil oma praktilise sõidu käigus oskuslikult tõendada, et ta on oma juhi õppe ja sõidupraktika käigus saavutanud juhile vajaliku kompetentsi ning ettevalmistuse taseme. Juht peab oskama sõidukit iseseisvalt, ohutult, ettenägelikult ning teisi liiklejaid arvestavalt juhtida. Samuti peab juht olema vastutustundlik, sõitma riske vältivalt ja keskkonda säästvalt ning oskama juhina oma tegevust hinnata, tagades nii enda kui ka teiste liiklejate ohutuse.

OLUKORRAST EESTI NOORTE JUHTIDE ETTEVALMISTAMISEL

Eestis on täna probleemiks, et noored algajast sõiduõppijad tulevad liialt vara ja kiirustades sõidueksamile juhtimisõigust taotlema, ilma, et nad oleksid saanud juhile vajaliku sõidukogemuse saamise eesmärgil piisavalt palju regulaarset sõidupraktikat. Samuti näitab juhi eksamineerimise praktika, et suur osa autokooli läbinud ja mootorsõidukijuhi koolituskursuse tunnistuse saanud isikuid tuleb sõidueksamile juhtimisõigust taotlema üksnes autokoolis läbitud miinimum sõidutundide pinnalt. Kusjuures juhendajaga ollakse sõidupraktika saamise eesmärgil sõitnud ebapiisavalt või üldse mitte. Tihtipeale selgub sõidueksamil ka asjaolu, et ka asulavälisel teel ei sõideta sõidupraktika käigus piisavalt või on seda tehtud üksnes tund või paar. Kuna noorte juhtide risk sattuda liiklusõnnetustesse on kõige suurem just asulavälisel teel (nt sõidukiiruse valik, möödasõidud jne) sõites, siis sellest tulenevalt tuleb algajast sõiduõppija sõidupraktika käigus pöörata suurt tähelepanu asulavälisel teel sõidule ja selle osakaalule. Pealegi ei piirdu ohutuks, iseseisvaks ning vastutustundlikuks juhiks kujunemine üksnes

asulateel (ehk linnas) sõiduga. Mitmekülgne sõidupraktika eeldab sõiduoskuse praktiseerimist erineva liiklustihedusega teedel ning tingimustes. Eestis peab täna B-kategooria juhtimisõiguse taotleja läbima autokoolis vähemalt 30 tunnise sõiduõppe. Paljud sõiduõppijad arvavad ekslikult, et 30 sõidutundi on piiriks ning antud sõidutundide arvu läbimisega on võimalik saada autojuhiks. Tegelikult on tegemist minimaalsete sõidutundide arvuga, mis tuleb autokoolis läbida (nn baasvundamendi ladumiseks), millele peaks järgnema tegelik õpe ja sõidupraktika, mis aitab saavutada õppekavas toodud õpiväljundeid hea ettevalmistusega, ohutu, iseseisva ning vastutustundliku juhi kujunemiseks.